

Beste leden,

Het directie-bestuur van Milieudefensie pakte op 2 oktober vorig jaar mijn verenigingslidmaatschap van me af. Ik vind dat onterecht. Vandaag geef ik aan waarom.

Ik wil lid blijven en wil me blijven inzetten voor milieu en voor ledenzeggenschap. Daarom vraag ik jullie om mij mijn lidmaatschap terug te geven. Of tenminste om een ledencommissie te benoemen die de zaak uitzoekt en vervolgens advies uitbrengt aan de ALV.

Allereerst hier in het kort mijn 'CV':

- sinds 2009 ben ik lid van Milieudefensie.
- Ik nam actief deel aan de TTIP-vrij campagne, de Stop CETA campagne, aan klimaatmarsen, aan diverse ALV's en aan ledenbijeenkomsten.
- Ik ben mede-eiser in de Klimaatzaak van Milieudefensie.
- Ik ben een van de oprichters van het Ledenbulletin.
- Ik ben een van de oprichters van het Vredenburgberaad
- En met twee andere leden spande ik een rechtszaak aan tegen de statutenwijzigingen van 2020 en 2022.

Ik ben één van de leden die de afgelopen jaren geregeld het verenigingsbeleid volgde, analyseerde en bekritiseerde en die ook alternatieven naar voren bracht om de rechten van leden en afdelingen te waarborgen en versterken. Juist constructieve kritiek houdt een organisatie immers scherp en kan leiden tot verbeteringen.

Eind februari 2023 kreeg ik van het directie-bestuur een waarschuwingsbrief en begin oktober datzelfde jaar een opzeggingsbrief. Beide brieven staan bol van formalistisch, juridisch taalgebruik over vermeende schendingen van de gedragscode en van het Burgelijk Wetboek. Dat komt op mij volstrekt ongeloofwaardig over en zelfs hypocriet: het directie-bestuur heeft immers méérmaals de eigen gedragscode overtreden. En wie klaagt hén daarvoor aan?

Even een stapje terug naar de ALV van juni 2022: ja, ik werd loeikwaad en luidruchtig doordat het Presidium bleef weigeren om twee moties van het Vredenburgberaad in stemming te brengen. En omdat ze veel te weinig tijd uit wilde trekken voor behandeling van de ingediende stukken. Een aantal leden heeft dat vast geirriteerd. Maar er was duidelijk ook steun en begrip van weer andere leden. Het directie-bestuur dikte dit incident vervolgens aan met verzonnen beschuldigingen aan mijn adres en stuurde me de genoemde waarschuwingsbrief.

Het klopt dat ik samen met twee andere leden in 2023 een rechtszaak heb gevoerd tegen de wijzigingen van de statuten en reglementen van de laatste paar jaar. Waarom? Om via deze legale weg de drastische afbraak van de rechten van leden en lokale afdelingen alsnog te keren. Eerdere pogingen van het Vredenburgberaad om dat via de ALV's te bereiken waren te weinig succesvol. Waarom was dat zo? Dat wijt ik het aan de Corona-maatregel van het vooraf online stemmen en aan het vooraf online zetten van bestuursadviezen. Zo wordt de functie van de ALV-zitting als het belangrijkste besluitvormingsforum – nog steeds - ondermijnd.

Voordat we de rechtszaak aanspanden werd het Vredenburgberaad getraceerd op de nodige tegenwerking en verdachtmakerij door of namens het directie-bestuur. Dat betrof niet alleen de bovengenoemde weigerachtige houding van het presidium, maar ook de lasterbrief die het bestuur een maand later aan 630 leden stuurde zonder het aanbod van een weerwoord. Bovendien weigerde het bestuur in december dat jaar een protestmotie in stemming te brengen en herhaalde Donald Pols de laster nog eens in een speech. En als bizar hoogtepunt weigerde het directie-bestuur om het advies van de geschillencommissie over deze lasterzaak naar letter en geest uit te voeren. In plaats

daarvan verdraaide ze het advies om daarmee het Vredenburgeraad nog een trap na te geven.

Dit soort praktijken vonden ook al plaats onder het directeurschap van Donald Pols. Sinds 2017 neem ik actief deel aan ALV's en ik maakte zelf - of van dichtbij - meerdere wanpraktijken mee. In de loop der jaren zijn tal van actieve leden afgehaakt door de ondemocratische gang van zaken binnen de vereniging Milieudefensie.

Is er met dit directie-bestuur en deze raad van toezicht dan toch perspectief op verhoging van het democratische gehalte? Née, de boel is juridisch behoorlijk dichtgetimmerd, de ledenzeggenschap is inmiddels grotendeels afgebroken en de positie van de lokale afdelingen is danig verzwakt. Er wordt ingezet op wettelijke procedures en vrijblijvende projecten als dat van de ledenparticipatie. Maar juist níet op een intern proces om de leden meer actief te betrekken bij de besluitvorming.

Donald Pols duidt de huidige structuur aan als vertegenwoordigende democratie. Dat komt neer op het top-down aandragen van bestuursbeleid. Leden kunnen vragen stellen, moties indienen en stemmen. Op vragen van leden komen veelal vage antwoorden zonder duidelijke termijnen. Vragen en opmerkingen van leden via de online chat worden veelal niet gedeeld en beantwoord. Het indienen van moties en dergelijke is moeilijk gemaakt en leden kunnen niet of nauwelijks direct met andere leden in contact komen voor overleg en afstemming. Onderwijl heeft het directie-bestuur de hele werkorganisatie tot haar beschikking terwijl de leden het maar zelf moeten uitzoeken.

Er is geïnvesteerd in de herstructurering van het bestuur maar niet in een broodnodig democratisch proces om de ledenzeggenschap te verbeteren. De boel is vakkundig dichtgetimmerd om te zorgen dat de macht van boven behouden blijft.

Tot besluit:

Toch is het mogelijk om alsnog een democratisch proces in te richten dat de ledenzeggenschap vergroot, ook al heeft Milieudefensie heel veel leden. Het moet gaan om de kwaliteit van de besluitvorming en de ruimte en faciliteiten die de leden daarvoor krijgen.

Concreet:

- Alle ALV-voorstellen (dus ook van het bestuur) worden online gezet (wie wil, krijgt het per mail of post toegestuurd). En alleen die voorstellen komen op de ALV-agenda die op tijd voldoende ondersteuners weten te verwerven.
- In de aanloop naar de ALV organiseren ledencommissies lokale en regionale ledenbijeenkomsten over de voorstellen en over andere milieuthema's.
- En pas tijdens de ALV-zittingsdag vindt de uiteindelijke discussie en stemming plaats. Het bestuur geeft dan pas advies over de stukken van leden. Overigens mag het bestuur alleen die ledenbesluiten afwijzen die direct ingaan tegen doel en voortbestaan van de vereniging.

Tot zo ver. Bedankt voor jullie aandacht!

Rob Bleijerveld,
8 juni 2024

Meer lezen: milieuafdelingen.nl